

Řád veřejných pohřebišť v Olomouci

Rada města Olomouce ve smyslu ustanovení §102 odst. 3 zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválila tento Řád veřejných pohřebišť v Olomouci dne 21.2.2022, pod číslem usnesení 14/2022, jako jiné opatření obce.

Řád veřejných pohřebišť Statutární město Olomouc vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 31.1.2022, vydaného pod čj. KUOK 5448/2022, KÚOK/128272/2021/OSR/455

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád upravuje provoz veřejných pohřebišť, provozovaných Statutárním městem Olomouc.
2. Provozovatel pohřebišť Statutární město Olomouc zajišťuje provozování pohřebišť v souladu s ustanovením §18 odst. 2 zákona prostřednictvím Hřbitovů města Olomouce, příspěvkové organizace, se sídlem tř. Míru 102, 779 00 Olomouc, IČ: 00534943, (dále jen „správce pohřebišť“).
3. Seznam pohřebišť“
 - kat. území Černovír parc. č. 884,885
 - kat. území Hodolany parc. č. 355, 356
 - kat. území Holice parc. č. 781, 782, 857, 858, 859
 - kat. území Chomoutov parc. č. 746
 - kat. území Chválkovice parc. č. 1161
 - kat. území Nedvězí parc. č. 275/1
 - kat. území Neředín parc. č. 468, 478/2, 478/3, 478/4
 - kat. území Nové Sady parc. č. 245, 258/1
 - kat. území Nová Ulice parc. č. 220/1
 - kat. území Slavonín parc. č. 948/9
 - kat. území Svatý Kopeček parc. č. 122, 123

Článek 2

Provozní doba pohřebišť

1. Provozní doba, v jejímž průběhu jsou pohřebiště zpřístupněna veřejnosti, se stanoví takto:

leden, únor, listopad, prosinec	7-18 hod.,
březen, duben	7-19 hod.,
květen, červen, červenec, srpen září, říjen	7-20 hod.
2. Prodloužení či zkrácení provozní doby je vždy s předstihem, dovolí-li to okolnosti, zveřejněno na vstupech na pohřebiště.
3. Přístup na pohřebiště nebo do jeho části může správce pohřebišť z oprávněných důvodů (terénní úpravy, stavební činnost, náledí, vichřice, exhumace apod.) na vymezenou dobu omezit nebo zakázat.

Článek 3

Pořádek na pohřebištích

1. Návštěvníci pohřebišť jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených, a používat prostory pohřebišť a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Na pohřebištích je možné se zdržovat pouze v provozní době pohřebišť (viz článek 2)
3. Děti do 10 let mají na pohřebiště přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
4. Na pohřebiště je zakázán přístup podnapilým osobám a osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
5. Na pohřebištích je zakázáno jezdit na jízdnicích kolech, koloběžkách, skateboardech, kolečkových bruslích, kolonožkách či segwayích.
6. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků a vozidel s ostatky při pohřbech) mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se zde pouze s písemným souhlasem správce pohřebišť a při splnění jím stanovených podmínek. Vjezd do areálu pohřebišť je možný nejpozději 1 hod. před ukončením stanovené provozní doby pohřebiště, vozidlo musí pohřebiště opustit nejpozději 30 min. před ukončením této doby. Písemné povolení vjezdu musí být umístěno viditelně za předním sklem vozidla. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Není dovoleno parkovat vozidla u hrobových míst a na zatravněných plochách a provádět zde opravy a údržbu vozidel, lze využívat pouze pojízdné a průchodné plochy.
7. Vstup na rozptylové a vsypové louky je pro veřejnost zakázán. Je zakázáno ukládání pamětních kamenů, desek a fotografií v okolí těchto luk – tyto předměty budou HmO odstraněny bez náhrady. Na vyhrazené plochy (stoly) lze ukládat jen květinové dary (bez nádob na vodu), věnce a svíčky. Správce pohřebišť je oprávněn po posouzení květinové dary příp. jiné předměty odstranit.
8. Ukládání nádob, náradí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
9. Svítilny a svíčky je možno na pohřebištích rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. Na vsypových a rozptylových loučkách je dovoleno rozsvěcovat svíčky jenom na vyhrazených plochách - stolech. V odůvodněných případech může správce pohřebišť používání otevřeného ohně (svíčky aj.) či kouření na pohřebištích omezit nebo zakázat.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům správce pohřebišť a na údržbu zeleně a pronajatých hrobových míst. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebišť.
11. Odpadky je třeba odkládat na stanovená místa; pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno tato opatření respektovat.
12. Návštěvníci nejsou oprávněni provádět svévolně výsadbu nebo jakékoli zásahy do zeleně vysazené správcem pohřebišť mimo pronajatá hrobová místa. Keřová či stromová výsadba na hrobových místech je možná pouze s písemným souhlasem správce pohřebišť, v němž stanoví podmínky výsadby a regulace zeleně.
13. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebištích je možné pouze se souhlasem správce pohřebišť. Tím není dotčena v určitých situacích povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (Zák. č. 84/1990 Sb., O právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů).

14. Na pohřebištích je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád.
15. Dozor nad pořádkem na pohřebištích provádí správce pohřebišť. Všechny osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebišť, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím správce pohřebišť nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu třeba.

Článek 4

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebištích

Správce pohřebišť poskytuje zejména následující služby:

- a) výkopové práce související s pohřbením a exhumací
- b) pohřbívání
- c) provádění exhumací
- d) ukládání pozůstatků do hrobů a hrodek, rozptyl pod drn, vsyp do společného hrobu či hrobky u zpopelněných lidských pozůstatků
- e) pronájem hrobových míst
- f) vedení související evidence o hrobových místech a o uložení lidských ostatků formou vázané knihy nebo v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním
- g) správu a údržbu pohřebišť včetně komunikací
- h) údržbu zeleně v areálu pohřebišť vyjma ploch dle čl. 6 odst. 3 písm. b)
- i) zajišťování obsluhy a provozu veřejného WC
- j) správu a údržbu svěřených objektů na pohřebištích, zajišťování likvidace odpadu
- k) údržbu a úpravy hrobových míst, a to jednak svěřených, tak u pronajatých po dohodě s nájemci; v případě odvrácení hrozby vzniku škody na majetku je oprávněn ihned provést veškeré kroky, směřující k odvrácení rizika vzniku takové škody
- l) informační služby v souvislosti s vedením hřbitovní evidence.

Článek 5

Povinnosti a činnost správce pohřebišť v souvislosti s nájmem hrobových míst

1. Správce pohřebišť je povinen:
 - a) uzavřít písemnou nájemní smlouvu zpravidla na 30 roků, která musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného a předat nájemci hrobového místa (dále jen „nájemce“) k užívání hrobové místo za podmínek stejných pro všechny osoby. Podnájem hrobového místa je zakázán;
 - b) umožnit nájemci zřízení či rekonstrukci hrobového zařízení hrobu nebo hrobky za podmínek stanovených v článku 9;
 - c) umožnit nájemci užívání jeho hrobového místa a zařízení pohřebiště, zajistit přístup ke hrobovému místu a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa nebo hrobového zařízení s výjimkou případů:
 - kdy je nezbytné, např. v důsledku živelní pohromy, bezodkladně zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště;
 - kdy je třeba provést pohřbení do sousedního hrobu, kamenosochařské práce, úpravu pohřebiště;
 - kdy v důsledku počasí dojde k přechodné neschůdnosti přístupových ploch;

v takovém případě je omezení přístupu ke hrobovému místu možné pouze po nezbytně nutnou dobu;

- d) do hrobu nebo hrobky pohřbívat pouze lidské pozůstatky nebo ukládat lidské ostatky.
2. Upozornit nájemce písemně na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li znám trvalý pobyt nebo sídlo nájemce, uveřejní tuto informaci na místě obvyklém nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu minimálně 1 roku od uplynutí tlečí doby posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu.
3. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení vinou správce pohřebiště a vznikne-li škoda, je správce pohřebiště povinen hrobové místo uvést do původního stavu. Výjimku z této povinnosti tvoří případy poškození, způsobeného vnějšími vlivy (živelní pohroma, pád stromu či jeho částí apod.).
4. Hrobová místa správce pohřebiště zřizuje a připravuje k pronájmu tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů a hrobek stejného charakteru a rozměrů. Nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor.

Článek 6

Povinnosti nájemce hrobových míst

Nájemce hrobového místa je povinen dodržet při užívání hrobového místa následující podmínky:

1. Dodržovat řád veřejného pohřebiště.
2. Hrobové zařízení zřídit či zrekonstruovat v souladu s ustanoveními článku 8.
3. Provádět údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v následujícím rozsahu a následujícím způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit odpovídající úpravu pohřbívací plochy hrobového místa;
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem narušujícím estetický vzhled pohřebiště a průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa, hrobového zařízení a prostor bezprostředně přiléhajících k hrobovému zařízení (uličky mezi hroby vyjma údržby keřových dělících pásů) na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil nebo neomezoval užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob;
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn to učinit sám;
 - d) neprodleně zajistit opravy hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
4. Právo nájmu hrobového místa přechází na stanovenou osobu, kterou nájemce písemně určil v nájemní smlouvě, popřípadě na svěřenecký fond, určený nájemcem. Dále se postupuje dle § 25 odst. 5 zákona. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna správci pohřebiště bez zbytečného odkladu sdělit údaje potřebné pro uzavření smlouvy a vedení evidence; to platí i pro správce svěřeneckého fondu.
5. V případě zájmu o ukončení nájemní smlouvy na hrobové místo zajistit na vlastní náklady odstranění hrobového zařízení kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku

lidské ostatky nejsou věci – odstavec 9 tento § nemá. Bez odstranění hrobového zařízení nebude ukončena nájemní smlouva. Ve výjimečných případech (estetický vzhled pohřebiště, kompozice hrobového zařízení apod.) může správce souhlasit s ukončením nájemní smlouvy bez odstranění hrobového zařízení se současným darováním hrobového zařízení do majetku správce.

6. Oznamovat správci pohřebišť veškeré změny údajů, potřebných pro vedení evidence pohřebišť v souladu s § 21 zákona.
7. Správce pohřebišť může odstoupit od smlouvy o nájmu, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné do 3 měsíců ode dne, kdy byl písemně vyzván. Odstoupením nezaniká právo správce vymáhat dlužné nájemné příp. další vzniklé náklady. Odstoupení správcem nelze uplatnit v průběhu stanovené tlečí doby.
8. Strpět číselné označení hrobů či skupin hrobů, provedené správcem pohřebišť způsobem obvyklým.
9. Uložení lidských pozůstatků a lidských ostatků nebo jakékoli další nakládání s nimi provádět jen způsobem, který je v souladu s článkem 7 řádu.
10. Lavičky instalovat pouze s písemným souhlasem správce pohřebišť a udržovat je v řádném stavu. Takové lavičky mohou používat všichni návštěvníci pohřebišť; v případě požadavku správce pohřebišť je nájemce povinen je ve stanoveném termínu odstranit.

Článek 7

Ukládání lidských pozůstatků, zpopelnění lidských ostatků a exhumace

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze správce pohřebišť nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky.
2. Výkopové práce, spojené s ukládáním do hrobu či exhumací, vlastní ukládání či exhumaci provádí správce pohřebišť či jím zmocněná osoba; provozovatel pohřební služby za podmínky prokázání odborné způsobilosti a za úplatného dohledu správcem (stanovené osoby při doložení uzavření smlouvy s vypravitelem pohřbu. Přiměřeně se postupuje při činnostech u hrobek.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti či vyjmout z místa uložení vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce pohřebišť a způsobem, který stanoví správce pohřebišť.
4. K žádosti o povolení exhumace doloží nájemce hrobového místa skutečnost úmrtí (úmrtní list, umrlčí pas apod.) a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 Zák. 89/2012, Občanského zákoníku.
5. Otevřít urnu s lidskými ostatky nebo umožnit otevření je oprávněn pouze vypravitel pohřbu (tj. fyzická nebo právnická osoba, sjednávající pohřbení do 96 hodin od oznámení úmrtí) nebo správce pohřebiště.
6. Všechny rakve určené k pohřbení musí být označeny štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození a den pohřbu. Rakve musí být vyrobeny ze dřevěných desek nebo desek na bázi dřeva, splňujících kritéria pevnosti rakve pro pohřbení nebo parametry ve shodě s ČSN 49 3160 Rakve a se Zák. č. 22/1997 Sb. O technických požadavcích na výrobky ve znění pozdějších předpisů. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šrouby se spodní částí rakve. Rakve nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů (vyjma transportních vaků), kovové díly jen omezeně, výplň (vločky, vystýlky) rakví může být pouze z materiálů

rychle rozložitelných (dřevěné piliny, papír a přírodní textilie), při výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity toxické látky.

7. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to:
 - celodubové nebo z jiných tvrdých druhů dřev, do kterých bude umístěna poloviční zinková vložkanebo
 - kovové s nepropustným dnem.
8. Před uplynutím tlecí doby může správce pohřebišť manipulaci s lidskými ostatky za podmínky neotevírání rakve provádět pouze se souhlasem krajské hygienické stanice. Toto neplatí v případě manipulace s rakví, určenou do hrobky, v rámci pohřebišť.

Článek 8

Zřizování, údržba či rekonstrukce hrobového zařízení a podmínky provádění prací na pohřebištích

Před zahájením prací i odbornou firmou si musí nájemce/majitel či jeho písemně zmocněný zástupce vždy vyžádat písemný souhlas správce pohřebišť a řídit se při provádění prací jeho pokyny. Bez souhlasu správce jsou jakékoli práce na hrobovém místě a hrobovém zařízení nezákonné. (Neoprávněné otevírání hrobů či uren, vykopávání rakví apod. je trestný čin hanobení lidských ostatků - § 359 zák. č. 40/2009 Sb., Trestního zákoníku).

1. Podmínky pro zřízení, stavební údržbu či rekonstrukci hrobového zařízení nebo hrobky jsou v příloze č. 2 tohoto řádu.
2. Při provádění veškerých prací na pohřebištích je třeba dodržovat podmínky dohodnuté se správcem pohřebišť, zejména
 - respektování důstojnosti a místa s omezením hlučných prací
 - neomezování průchodnosti komunikací a přístupu k jednotlivým hrobovým místům
 - nenarušování hrobových míst nebo jakékoli jiné omezování práv nájemců sousedních hrobových míst
 - zajištění ochrany zeleně a kořenového systému zeleně.
3. Po ukončení prací na pohřebišti je nutno uvést okolí příp. přístupové cesty k hrobovému místu, kde byly práce prováděny, do původního stavu.

Článek 9

Tlecí doba

Tlecí doba stanovená pro ukládání lidských pozůstatků do země je uvedena v příloze č.1. v souladu se stanovisky krajské hygienické stanice dle pohřebišť:

- Černovír** čj. KHSOC/34130/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem ENVI-AQUA č. 2021-01/07;
- Holice** čj. KHSOC/34134/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/001;
- Chválkovice** čj. KHSOC/34137/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/002;
- Nedvězí** čj. KHSOC/34132/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/003;

- Neředín** čj. KHSOC/34135/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/000;
- Nové Sady** čj. KHSOC/34130/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem ENVI-AQUA č. 2021-01/07;
- Nová Ulice** čj. KHSOC/34136/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/004;
- Slavonín** čj. KHSOC/34131/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem Stavoprojekt, a.s. č.43-0675/007;
- Nové Sady** čj. KHSOC/34130/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem ENVI-AQUA č. 2021-01/07;
- Svatý Kopeček** čj. KHSOC/34130/2021/OC/NOC ze dne 21.7.2021 a hydrogeologickým průzkumem ENVI-AQUA č. 2021-01/07; na pohřebišti kvůli vysoké hladině spodní plochy vymezena objektem márnice, středovým chodníkem a objektem kaple severní plocha, určená pouze k ukládání zpopelněných ostatků

Pozn.: Na pohřebištech **Hodolany a Chomoutov** povoleno pouze ukládání zpopelněných ostatků.

Článek 10

Přestupky

Fyzické osobě může být uložena pokuta až 100 000,- Kč např. za:

- a) zacházení s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem, dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti (týká se např. ostatků v urnách)
- b) neoprávněné otevření konečné rakve s lidskými pozůstatky nebo urny s lidskými ostatky.

Právnické nebo podnikající fyzické osobě může být uložena pokuta až 200 000,- Kč, v případě opakování až 500 000,- Kč např. za:

- a) neoprávněné otevření konečné rakve s lidskými pozůstatky nebo urny s lidskými ostatky
- b) neoprávněné otevření hrobu nebo hrobky nebo neoprávněné provádění exhumace.

Článek 11

Ostatní ustanovení

Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebišť, se řídí zákonem o pohřebnictví.

Kontrolu dodržování tohoto řádu provádí Městská policie Olomouc a správce pohřebišť.

Pokud pohřebišť, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 12

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu veřejných pohřebišť se zrušují v celém rozsahu Řády veřejných pohřebišť ze dne 1. února 2003.

Článek 13

Platnost a účinnost

Tento řád nabývá platnosti dne **21.2.2022** a účinnosti dnem **1.4. 2022**.

Řád veřejných pohřebišť bude vyvěšen na úřední desce Statutárního města Olomouc po dobu 15ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišťích na místě obvyklém.

Mgr. Matouš Pelikán v. r.
náměstek primátora

Mgr. Miroslav Žbánek, MPA v. r.
primátor

Přílohy k řádu veřejných pohřebišť v Olomouci, uložené u správce pohřebišť - Hřbitovů města Olomouce, p. o.:

1. Tlecí doba a omezení pohřbívání dle jednotlivých hřbitovů
2. Závazné podmínky pro stavbu či úpravu hrobového zařízení – hrobu a hrobky
3. Žádost k vydání povolení správce pohřebišť ke zřízení stavby / úpravě hrobového zařízení na pohřebišti – formulář
4. Povolení správce pohřebišť ke zřízení staveb – formulář
5. Protokol o kolaudaci nového hrob. zařízení - formulář

Použité pojmy:

- Zákon o pohřebnictví – zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)
- Hrobové místo – místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti uren (kolumbárium).
- Hrob – je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v rakvi s následným zásypem zeminou.
- Hrobka – je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v rakvi do obestavěného prostoru pod nebo nad zemí, nezasypané zeminou. Hrobka je věc nemovitá mající charakter dočasné stavby, kterou nelze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- Hrobové zařízení – je věc movitá sestávající z rozebíratelných dílů (včetně nezbytných základů), kterou lze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty
- Urnové (epitafní) místo – je hrobové místo určené pouze pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech), do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí; uložení uren se zpopelněnými lidskými ostatky je se souhlasem provozovatele pohřebiště možné i do hrobů a hrobek nebo v pevných obalech na jejich povrch.
- Místo rozptylu – je hrobové místo určené pouze pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez jakéhokoliv obalu do vyhrazeného prostoru (viz čl. 4 písm. d).